

T.C. YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2017/24040 İlgili Kanun/Madde:
Karar No. 2019/16574 6100 S.HMK/225
Tarihi: 18.09.2019

- **YEMİN**
- **YEMİN YAPTIRILMASININ USULÜ**
- **YALAN YERE YEMİN ETTİĞİ İÇİN AÇILAN DAVANIN BEKLETİCİ MESELE YAPILAMAYACAĞI**

• **ÖZETİ** Kanununun 225. maddesine göre, yeminin konusunu, davanın çözümü bakımından önem taşıyan,

çekişmeli olan ve kişinin kendisinden kaynaklanan vakıalar teşkil eder. Bir kimsenin bir hususu bilmesi

onun kendisinden kaynaklanan vakıa sayılır.

Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği vakıalar, bir işlemin geçerliliği için, kanunen iki

tarafın irade açıklamalarının yeterli görülmediği hâller ve yemin edecek kimsenin namus ve onurunu

etkileyecek veya onu ceza soruşturması ya da kovuşturması ile karşı karşıya bırakacak konular yemin

konusu olamaz (6100 sayılı Kanun md. 226).

Uyuşmazlık konusu vakıanın ispatı için yeminden başka delili olduğunu beyan etmiş olan taraf da yemin

teklif edebilir. Yemin teklif olunan kimse, yemini edaya hazır olduğunu bildirdikten sonra, diğer taraf

teklifinden vazgeçerek başka bir delile dayanamaz ve yeni bir delil de gösteremez. Yemin teklif edilen

kimse, duruşmada bizzat hazır bulunmadığı takdirde, kendisine yemin için bir davetiye çıkarılır. Yemin

davetiyesine, yemine konu hususlar hakkında sorulacak sorular ile geçerli bir özrü olmaksızın yemin

için tayin olunan gün ve saatte mahkemeye bizzat gelmediği veya gelip de yemini iade etmediği yahut

yemini eda etmekten kaçındığı takdirde, yemin konusu vakıaları ikrar etmiş sayılacağı yazılır (6100

sayılı Kanun md. 227-228)

Yemin için davet edilen kimse, tayin edilen gün ve saatte mahkemede geçerli bir özrü olmaksızın bizzat

hazır bulunmaz yahut hazır bulunup da yemini iade etmez ya da yemini eda etmekten kaçınırsa yemin

konusu vakıaları ikrar etmiş sayılır. Kendisine yemin iade olunan kimse, yemin etmekten kaçınırsa

yemin konusu vakıa ispat edilememiş sayılır.

Yeminin konusunu oluşturan vakıa, her iki tarafın değil, yalnızca kendisine yemin teklif edilen tarafın şahsından kaynaklanıyorsa yemin iade edilemez.

Yemin eda edildikten sonra, yalan yere yemin nedeniyle açılan ceza davası, esas dava bakımından

bekletici sorun yapılamaz

"

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalılar vekilleri tarafından istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin davalı ... Rektörlüğüne bağlı Sağlık Meslek Hizmetleri Yüksek Okulu nezdinde 05.03.1996-02.07.2014 tarihleri arasında farklı birimlerde işçi olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin emeklilik nedeni ile sona erdirildiğini, yıllık izinlerinin 2004 yılına kadar hiç kullanılmadığını, bu tarihten sonra ise kimi yıllarda eksik kullanıldığını, kimi yıllarda hiç kullanılmadığını ileri sürerek kıdem tazminatı ve yıllık izin ücreti alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı ... vekili, davacının müvekkili idarenin çalışanı olmadığını, yüklenici firmalara davanın ihbarı gerektiğini, müvekkili kurum bakımından davanın husumet yokluğu nedeni ile reddini talep etmiştir.

Davalı ... Temizlik Bilgi İşlem Otomasyon Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş. vekili, davanın haksız ve mesnetsiz olduğunu, davacının müvekkil şirkette çalışmasının bulunmadığını, müvekkili açısından davanın husumet yokluğu nedeni ile reddini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanılan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içerisinde davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, belgelere ve tüm dosya kapsamına göre; davalıların aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Davalı ... Temizlik Bilgi İşlem Otomasyon Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş.'nin dava konusu

alacaklardan sorumluluğunun bulunup bulunmadığı ve var ise sorumluluğunun sınırlı olduğu dönem tartışmalıdır.

İşyeri devrinin esasları ve sonuçları 4857 sayılı İş Kanunu'nun 6. maddesinde düzenlenmiştir. Sözü edilen hükümde, işyerinin veya bir bölümünün devrinde devir tarihinde mevcut olan iş sözleşmelerinin bütün hak ve borçlarıyla devralan işverene geçeceği öngörülmüştür. Devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlar açısından, devreden işverenle devralan işverenin birlikte sorumlu oldukları aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilmiş, devreden işverenin sorumluluğunun devir tarihinden itibaren iki yıl süreyle sınırlı olduğu hükme bağlanmıştır.

Değınilen Yasanın 120.nci maddesi hükmüne göre, 1475 sayılı Yasanın 14.üncü maddesi halen yürürlükte olduğundan, işyeri devirlerinde kıdem tazminatına hak kazanma ve hesap yöntemi bakımından belirtilen madde hükmü uygulanmalıdır. Anılan maddeye göre, işyerlerinin devir veya intikali yahut herhangi bir suretle bir işverenden başka bir işverene geçmesi veya başka bir yere nakli halinde, işçinin kıdemi, işyeri veya işyerlerindeki hizmet akitleri sürelerinin toplamı üzerinden hesaplanmalıdır. Bununla birlikte, işyerini devreden işverenlerin bu sorumlulukları, işçiyi çalıştırdıkları sürelerle ve devir esnasındaki işçinin aldığı ücret seviyesiyle sınırlıdır.

İşyeri devri halinde kıdem tazminatı bakımından devreden işveren kendi dönemi ve devir tarihindeki son ücreti ile sınırlı olmak üzere sorumludur. 1475 sayılı Yasanın 14.üncü maddesinin ikinci fıkrasında, devreden işverenin sorumluluğu bakımından bir süre öngörülmediğinden, 4857 sayılı Yasanın 6.ncı maddesinde sözü edilen devreden işveren için öngörülen iki yıllık süre sınırlaması, kıdem tazminatı bakımından söz konusu olmaz. O halde kıdem tazminatı işyeri devri öncesi ve sonrasında geçen sürenin tamamı için hesaplanmalı, ancak devreden işveren veya işverenler bakımından kendi dönemleri ve devir tarihindeki ücret ile sınırlı sorumluluk belirlenmelidir.

Feshe bağlı diğer haklar olan ihbar tazminatı ve kullanılmayan izin ücretlerinden son işveren sorumlu olup, devreden işverenin bu işçilik alacaklarından herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

İşyerinin devredildiği tarihe kadar doğmuş bulunan ücret, fazla çalışma, hafta tatili çalışması, bayram ve genel tatil ücretlerinden 4857 sayılı Kanunun 6.ncı maddesi uyarınca devreden işveren ile devralan işveren müştereken müteselsilen sorumlu olup, devreden açısından bu süre devir tarihinden itibaren iki yıl süreyle sınırlıdır. Devir tarihinden sonraki çalışmalar sebebiyle doğan sözü edilen işçilik alacakları sebebiyle devreden işverenin sorumluluğunun olmadığı açıktır. Bu bakımdan devirden sonraya ait ücret, fazla çalışma, hafta tatili çalışması, bayram ve genel tatil ücreti gibi işçilik alacaklarından devralan işveren tek başına sorumlu olacaktır.

Somut uyuşmazlıkta; davacı, 11.06.1997-30.06.2014 tarihleri arasında davalı kurumun değışen alt işverenleri nezdinde farklı birimlerde işçi olarak çalışmış olup; davalı ... Temizlik Bilgi İşlem Otomasyon

Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş.'ndeki çalışması 30.06.2013 tarihine kadardır. Bu tarihten sonra davacının 01.07.2013-30.06.2014 tarihleri arasında dava dışı alt işveren firma olan, ... Temizlik Ltd. Şti.'nde çalıştığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar mahkemece, mahkemece davacının yıllık izin ve kıdem tazminatı alacaklarından davalı şirketin müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmasına karar verilmiş ise de, mahkemece verilen karar hatalıdır. Zira öncelikle, feshe bağlı haklardan olan kullanılmayan yıllık izin ücretlerinden son alt işveren sorumlu olup, devreden alt işveren olan davalı ... Temizlik Bilgi İşlem Otomasyon Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş.'nin yıllık izin ücreti alacağından herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Ayrıca, davalı ... Temizlik Bilgi İşlem Otomasyon Sağlık Hizm. İnş. San. ve Tic. A.Ş.'nin devreden alt işveren olarak kıdem tazminatı alacağından sorumluluğu bakımından ise; öncelikle hizmet döküm cetvelindeki işyeri ünvanlarına ilişkin kayıtlar getirilerek, davacının davalı şirket nezdindeki çalışma süresi tam olarak tespit edilmeli, buna göre yalnızca davalı şirketin kendi dönemi ve devir tarihindeki son ücretle kıdem tazminatından sorumlu tutulması gerekirken bu husus gözardı edilerek davalı şirketin kıdem tazminatı alacağından müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3-6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26. maddesi "Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir." hükmü uyarınca taleple bağlılık kuralına aykırı olarak talepten fazlasına karar verilmesi usule aykırıdır.

Öte yandan, dosyada yer alan ıslah dilekçesi incelendiğinde, ıslah dilekçesinin yalnızca davalı Üniversite adına düzenlendiği, kıdem tazminatı ve yıllık izin ücreti alacağı bakımından ıslah ile arttırılan miktarların yalnızca davalıdan tahsilinin talep edildiği, yani ıslah dilekçesinde arttırılan miktarlardan davalı şirketin müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmasının talep edilmediği, ne var ki mahkemece yukarıda anılan Kanun maddesi ve taleple bağlılık ilkesi ihlal edilmek kaydıyla talep konusu kıdem tazminatı ve yıllık izin ücreti alacaklarının müştereken ve müteselsilen tahsili yönünde hüküm kurulmasının da hatalı olduğu anlaşılmakla bu husus da bozmayı gerektirmiştir.

4-Davalının yemin deliline dayanıp dayanamayacağı ve davacının yıllık izin ücretinin bulunup bulunmadığı diğer uyuşmazlık konusudur.

Hukuk yargılamasında ispat araçlarından olan "Yemin" 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 225 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir.

Kanunun 225. maddesine göre, yeminin konusunu, davanın çözümü bakımından önem taşıyan, çekişmeli olan ve kişinin kendisinden kaynaklanan vakıalar teşkil eder. Bir kimsenin bir hususu bilmesi onun kendisinden kaynaklanan vakıa sayılır.

Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği vakıalar, bir işlemin geçerliliği için, kanunen iki

tarafın irade açıklamalarının yeterli görülmediği hâller ve yemin edecek kimsenin namus ve onurunu etkileyecek veya onu ceza soruşturması ya da kovuşturması ile karşı karşıya bırakacak konular yemin konusu olamaz (6100 sayılı Kanun md. 226).

Uyuşmazlık konusu vakianın ispatı için yeminden başka delili olduğunu beyan etmiş olan taraf da yemin teklif edebilir. Yemin teklif olunan kimse, yemini edaya hazır olduğunu bildirdikten sonra, diğer taraf teklifinden vazgeçerek başka bir delile dayanamaz ve yeni bir delil de gösteremez. Yemin teklif edilen kimse, duruşmada bizzat hazır bulunmadığı takdirde, kendisine yemin için bir davetiye çıkarılır. Yemin davetiyesine, yemine konu hususlar hakkında sorulacak sorular ile geçerli bir özürlü olmaksızın yemin için tayin olunan gün ve saatte mahkemeye bizzat gelmediği veya gelip de yemini iade etmediği yahut yemini eda etmekten kaçındığı takdirde, yemin konusu vakiaları ikrar etmiş sayılacağı yazılır (6100 sayılı Kanun md. 227-228)

Yemin için davet edilen kimse, tayin edilen gün ve saatte mahkemede geçerli bir özürlü olmaksızın bizzat hazır bulunmaz yahut hazır bulunup da yemini iade etmez ya da yemini eda etmekten kaçınırsa yemin konusu vakiaları ikrar etmiş sayılır. Kendisine yemin iade olunan kimse, yemin etmekten kaçınırsa yemin konusu vakia ispat edilememiş sayılır.

Yeminin konusunu oluşturan vakia, her iki tarafın değil, yalnızca kendisine yemin teklif edilen tarafın şahsından kaynaklanıyorsa yemin iade edilemez.

Yemin edecek taraf gerçek kişi olup, yeminden evvel ölür veya fiil ehliyetini kaybederse yemin teklif edilmemiş sayılır. Yemin, bizzat tarafa teklif olunur ve tarafça eda yahut iade olunur. Taraflardan biri tüzel kişi yahut ergin olmayan veya kısıtlı bir kimse ise onlar adına yapılmış bir işleme ilişkin vakianın ispatı için yemin, tüzel kişiyi temsile yetkili kişi veya organ yahut kanuni mümessil tarafından eda ya da iade olunabilir (6100 sayılı Kanun md. 229 ilâ 232).

Yasanın 233. maddesi uyarınca, yemin mahkeme huzurunda eda olunur. Hâkim, yeminin icrasından önce yemin edecek kimseye, hangi konuda yemin edeceğini açıklar, yeminin anlam ve önemini anlatır ve yalan yere yemin etmesi hâlinde cezalandırılacağı hususunda dikkatini çeker. Yemin edecek kimse, yemin konusunun yeterli açıklıkta olmadığını ileri sürerse; hâkim, karşı tarafın görüşünü aldıktan sonra derhâl bu konuda kararını verir. Değinilen madde gereğince yemin, "Size sorulan sorular hakkında, gerçeğe uygun cevap vereceğinize ve hiçbir şey saklamayacağınıza namusunuz, şerefiniz ve kutsal saydığınız bütün inanç ve değerler üzerine yemin eder misiniz?" şeklinde yöneltilir ve yemin teklif edilen kimse tarafından "Bana sorulan sorular hakkında gerçeğe uygun cevap vereceğime ve hiçbir şey saklamayacağıma namusum, şerefim ve kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ediyorum." denilmek suretiyle eda edilmiş sayılır.

Yasanın 234 ve devamı maddeleri gereğince, okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler, yemin

hakkındaki beyanlarını yazıp imzalayarak yemin ederler. Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler, işaretlerinden anlayan bir bilirkişi aracılığıyla yemin ederler.

Yemin edecek kimse, mahkemeye gelemeyecek kadar hasta veya özürlü ise hâkim, bulunduğu yerde o kimseye yemin ettirir. Bu sırada isterlerse taraf vekilleri ve karşı taraf da hazır bulunabilir. Mahkemenin yargı çevresi dışında oturan kimse, yemin için davaya bakan mahkemeye gelmek zorundadır. Ancak, yemin edecek kişi, mahkemenin bulunduğu il dışında oturuyor ve bulunduğu yerde aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yolu ile yemin icrası mümkün değil ise istinabe yolu ile yemin ettirilir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 237 ve müteakip maddeleri uyarınca, hâkim, eksik olan noktaları tamamlamak veya açık olmayan hususları aydınlatmak için yeminin konusu ile bağlantılı gördüğu soruları yemin eden kimseye sorabilir. Hâkim, yemin eden kimsenin beyanını dinleyip tutanağa geçirir ve yazılanları yüksek sesle huzurunda okur; beyanında ısrar edip etmediğini sorar ve verilen cevabı tutanağa kaydeder. Yemin eda edildikten sonra, yalan yere yemin nedeniyle açılan ceza davası, esas dava bakımından bekletici sorun yapılamaz.

Somut olayda; davalı Üniversite vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde davacının yıllık izin kullanıp kullanmadığı ve kullanmadıysa toplam ne kadar kullanmadığı ile ilgili yemin deliline dayanmıştır. Davalı vekilince bilirkişi raporuna karşı sunulan 11.01.2016 tarihli beyan ve itiraz dilekçesinde ise, davacıya 2004-2010 yılları arasında hiç izin kullanmadığı ve birlikşi raporunda belirtilen 191 gün izin hakkı olup olmadığı hususunda yemin teklifinde bulunulmuştur. Ancak, Mahkemece bu teklifin yerine getirilmediği anlaşılmaktadır. Mahkemece davalıdan yemin sorusu alınarak ve sonrasında yeminle ilgili usuli işlemler tamamlanarak davacı duruşmaya davet edilmek suretiyle yemin teklifinde bulunulması, davalı tarafın yemin teklifi davacı asile usulüne uygun şekilde bildirilip sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken eksik inceleme ile karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 18.09.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.